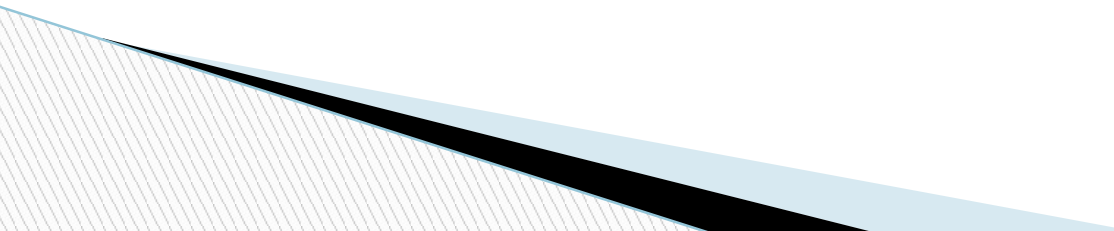

ТЕМА: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ВИКОРИСТАННЯ РОСЛИН В МЕДИЦИНІ

**МЕТОЮ ДИСЦИПЛІНИ Є: ВИВЧЕННЯ
МОРФОЛОГО – АНАТОМІЧНИХ
ДІАГНОСТИЧНИХ ОЗНАК І ХІМІЧНОГО
СКЛАДУ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН, УМОВ ЇХ
ЗАГОТІВЛІ ТА ІНТРОДУКЦІЇ,
СТАНДАРТИЗАЦІЯ ЛІКАРСЬКОЇ РОСЛИННОЇ
СИРОВИНИ РОСЛИННОГО Й ТВАРИННОГО
ПОХОДЖЕННЯ, ФІТОПРЕПАРАТІВ
ОДЕРЖАНИХ З НЕЇ.**

ПИТАННЯ ДЛЯ РОЗГЛЯДУ:

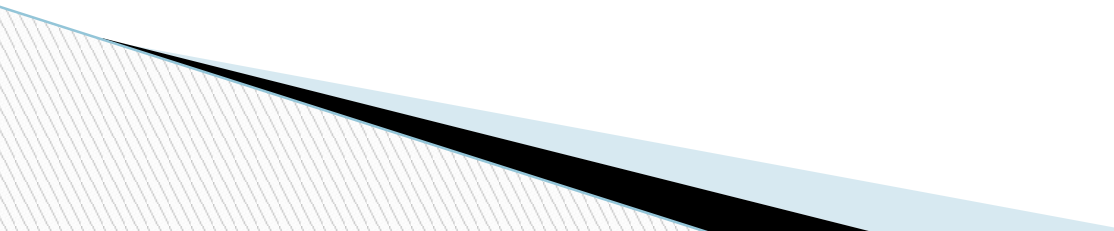
- ▣ 1. Організація заготівлі лікарської рослинної сировини на Україні.
- ▣ 2. Джерела постачання лікарської рослинної сировини:
 - ▣ 2.1. Дикорослі рослини;
 - ▣ 2.2. Рослини, що культивуються;
 - ▣ 2.3. Рослини, що надходять за імпортом.
- ▣ 3. Основи раціонального природокористування, заходи системи охорони лікарських рослин.
- ▣ 4. Визначення запасів лікарської рослинної сировини:
 - ▣ 4.1. Метод облікової ділянки;
 - ▣ 4.2. Метод проєктивного покриття;
 - ▣ 4.3. Метод модельних екземплярів.
- ▣ 5. Загальні правила заготівлі лікарської рослинної сировини:
 - ▣ 5.1. бруньки;
 - ▣ 5.2. кора;
 - ▣ 5.3. квітки;
 - ▣ 5.4. листя;
 - ▣ 5.5. трави;
 - ▣ 5.6. плоди;
 - ▣ 5.7. корені, кореневища, цибулини і бульби.
- ▣ 6. Перспективи використання лікарських рослин в медицині України. Показання та застереження до призначення лікарських засобів рослинного походження.

ЗАВДАННЯМ ФАРМАКОГНОЗІЇ Є:

- **1. Вивчення лікарських рослин як джерела біологічно активних речовин. Визначення хімічного складу рослин, вплив чинників навколишнього середовища на процеси біосинтезу та накопичення діючих речовин в рослині.**
- **2. Вивчення лікарської рослинної сировини та продуктів переробки рослинного і, частково, тваринного походження.**
- **3. Вивчення поширення лікарських рослин у природних умовах, тобто виявлення місць масового росту рослин (утворення заростей), проведення обліку запасів, розроблення щорічного перспективного плану заготівлі лікарської рослинної сировини з рекомендацією заходів щодо охорони та відновлення дикорослих заростей.**
- **4. Стандартизація лікарської рослинної сировини. Розроблення проектів тимчасових фармакопейних статей, інструкцій, аналітичної нормативної документації (АНД); удосконалення методів визначення ідентичності, чистоти та доброякісності сировини.**
- **5. Визначення нових лікарських засобів рослинного походження.**
- **6. Біотехнологія рослин – культивування ізольованих рослинних кліток та тканин на спеціальних поживних середовищах як додаткове джерело лікарської рослинної сировини.**
- **7. Введення в культуру нових рослин. Вирощування не лише рослин, що надходять за імпортом, а й рослин, що широкі використовуються, та вирощування яких в природних умовах неможливо або нерентабельне.**

□

ПРОВІЗОР-ІНТЕРН ПОВИНЕН ЗНАТИ:

- 1. Вимоги до заготівлі і визначення запасів ЛРС.**
 - 2. Сучасні правила заготівлі лікарських рослин.**
 - 3. Особливості первинної обробки ЛРС.**
 - 4. Способи сушіння лікарської рослинної сировини.**
 - 5. Правила роботи з отруйною рослинною сировиною.**
 - 6. Вимоги до пакування та маркування рослинної сировини.**
 - 7. Методи знищення шкідників ЛРС.**
 - 8. Припустимі та неприпустимі домішки до ЛРС.**
 - 9. Умови прийому лікарських рослин в аптеці.**
 - 10. Умови прийому лікарських рослин на аптечному складі.**
 - 11. Умови збереження лікарських рослин в аптеці.**
 - 12. Умови збереження лікарських рослин на аптечному складі.**
-

ПРОВІЗОР-ІНТЕРН З ФАРМАКОГНОЗІЇ ПОВИНЕН ВМІТИ:

- 1. Провести визначення запасів основних видів лікарських рослин флори України.**
- 2. Здійснювати заготівлю ЛРС.**
- 3. Здійснювати первинну обробку ЛРС.**
- 4. Провести сушіння ЛРС.**
- 5. Провести пакування та маркування ЛРС.**
- 6. Запобігати пошкодженню рослинної сировини амбарними шкідниками та проводити їх знищення.**
- 7. Приймати ЛРС в умовах аптеки та аптечного складу.**
- 8. Проводити збереження ЛРС в умовах аптеки та аптечного складу.**

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН В МЕДИЦИНІ

На наш час відомо більш ніж **240** тис. видів лікарських рослин.

У медицині **73** країн світу використовується до **10** тис. видів рослин (України – **2,5** тис.)

В офіційні видання включено було включено **1884** вида.

143 вида використовують більш ніж **10** країн.

235 вида використовують **5** та більше країн.

Фітопрепарати складають до **35%** асортименту сучасних лікарських засобів.

В Україні з **1075** видів судинних рослин, **386** видів у лісових фітоценозах, **310** видів лучно – степових, **377** видів синантропних видів.

Щорічна заготівля – **2,5** тис. т (висушеного ЛРС).

Заготівля підрозділами ЗАТ “Ліктрави” та **14** великими спеціалізованими господарствами в **9** кліматичних зонах Держави.

Вирощується **30** видів, передбачено в планах передбачено до **60** видів.

Основними постачальниками на світовий ринок являються: Албанія, Греція, Іспанія, Португалія, Туреччина, Бельгія, Нідерланди, Німеччина, Франція, Італія, Китай, Індія.

Функціонує більш ніж **12** великих транснаціональних фірм, доля продукції кожної з яких складає не менш ніж **2%**.

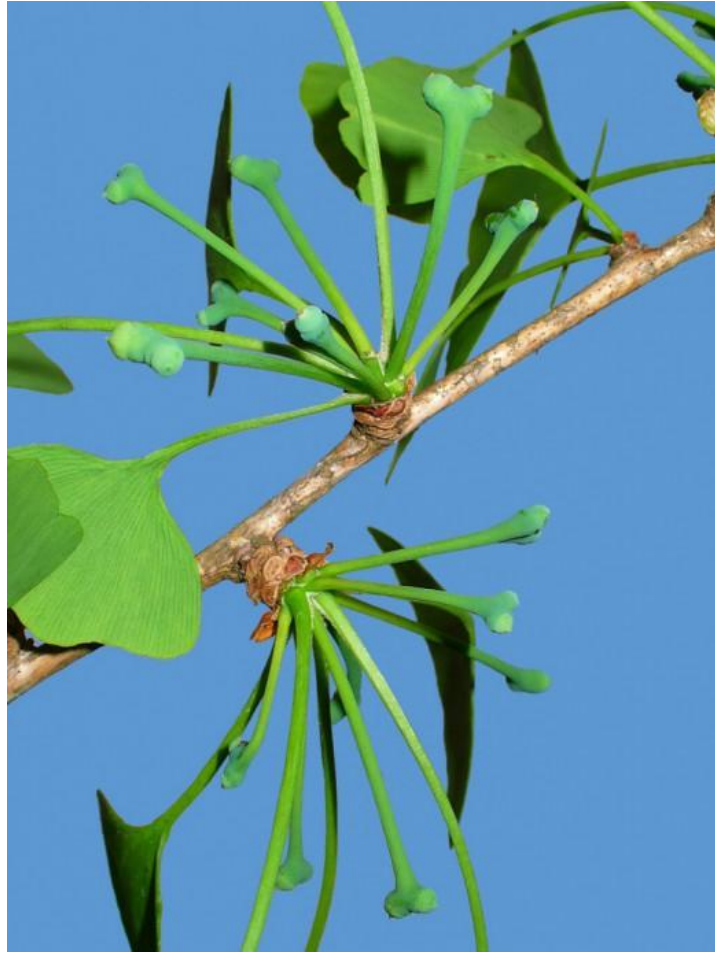
Найбільш відомі: Бенемеллі СпА та Инкерні Дема Беффа СпА (Італія), Тінсірол (Франція). Галеника (Югославія), Біогал (Угорщина), Біонал (Нідерланди), Біоноріка (Німеччина), Велета (Швейцарія), Галена (Чехія), Кернфарм Інтернешнл Б. В. (Нідерланди), Лек (Словенія), Мерц (Німеччина), Натурварен Доктор П. Тайсс (Німеччина), Еспарма (Німеччина), Ронк – Пуленк Рорер (Франція).

ЛІТЕРАТУРА

1. Бобкова І.А., Варлахова Л.В., Маньковська М.М. Фармакогнозія, К., Медицина, 2006, 438 с.
2. Гродзінський А.М. Лікарські рослини (енциклопедичний довідник), К., Головна редакція енциклопедії України, 1991. – 544 с.
3. Государственная фармакопея СССР. XI. М., Медицина, 1987.
4. Губский Ю.И. Зарубежные лекарственные препараты. Д., Сталкер, 1998.
5. Державна Фармакопея України I вид. Харків, РІРЕТ, 2001.
6. Ковальов В.М., Павлій О.І., Ісакова Т.І. Фармакогнозія з основами біохімії рослин. Х.: Вид – во НФаУ МТК – книга, 2004. – 704 с.
7. Мазулин А.В., Калошина Н.А. Выращивание лекарственных растений на приусадебных участках. Х., Прапор, 2001. – 239 с.
8. Мазулин А.В., Калошина Н.А. Целебные бальзамы. Х., Прапор, 2001. – 336 с.
9. Мазулин А.В., Калошина Н.А. Лекарственные растения, сборы и фитопрепараты детоксицирующего, иммуностимулирующего и радиопротекторного действия. Запорожье, Изд. ЗГМУ, 2001, 65 с.
10. Машковский М.Д. Лекарственные средства. Харьков., Торгсин, 1998, ч. 1,2, 543 с., 590 с.
11. Ряженев В.В., Вольнова Г.И. Фармакология. М., Медицина, 1994.– 312 с.
12. Фарминдекс. Лекарственные препараты. К., Морнон, 1997.
13. Журнал "Провизор" 1999 – 2005 гг.

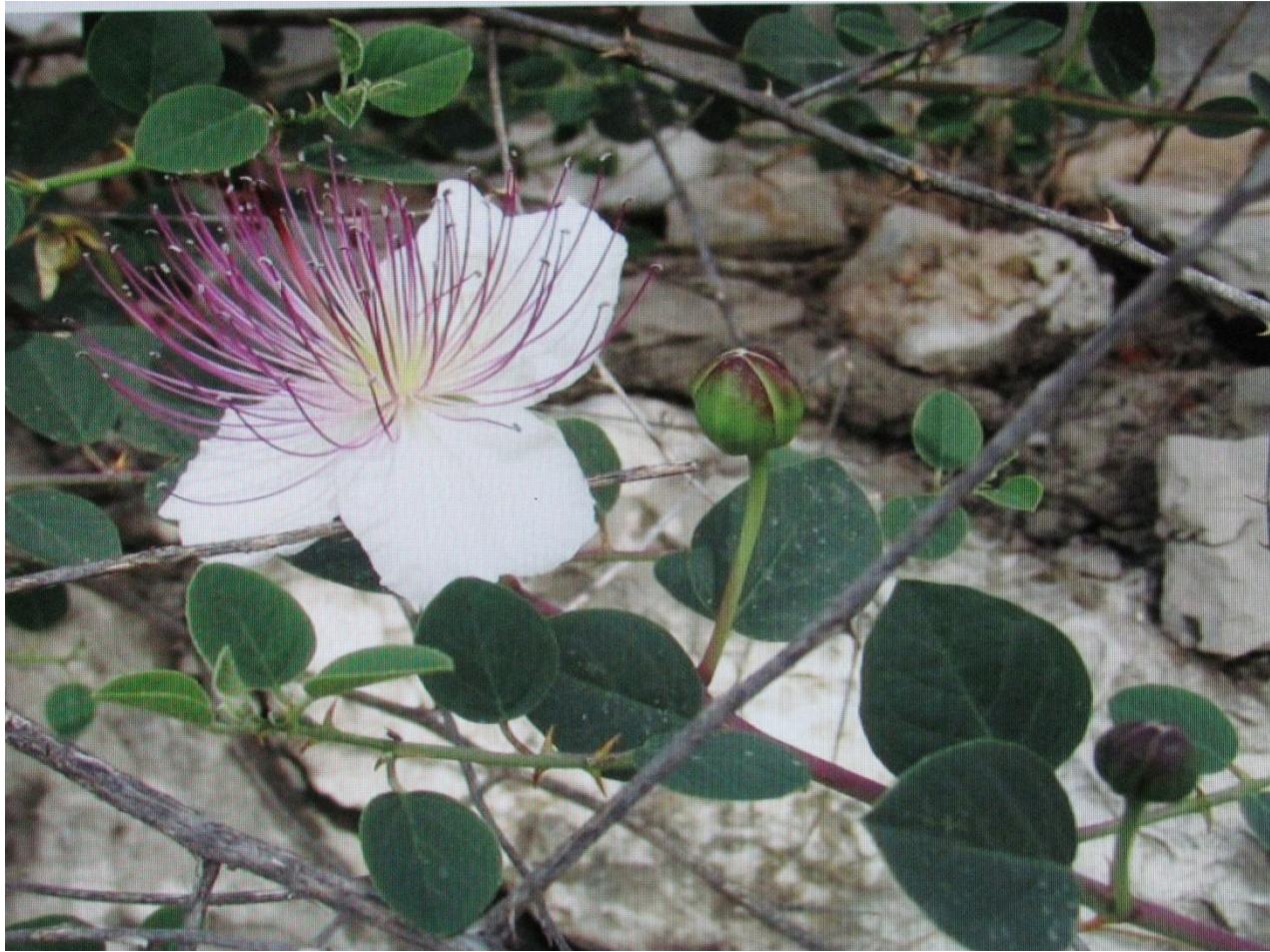

 Klopp.

